

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕНЕРГЕТИЧНОГО СЕКТОРУ ІНДІЇ

Музиченко Микола Володимирович

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри глобальної економіки,
Державний біотехнологічний університет*

Гуцуляк Василь Миколайович

*аспірант,
Івано-Франківський національний технічний
університет нафти і газу*

У 2023 році Індія офіційно стала країною з найбільшою кількістю населення у світі. За оцінками ООН кількість населення країни зросла до 1,43 млрд осіб, що перевищило показник населення Китаю вперше з 1950 року. За базовим прогнозом ООН до 2030 року населення Індії перевищить позначку в 1,5 млрд [1].

Річний обсяг ВВП Індії становить 3,7 трлн доларів США, та поступається за обсягом лише Сполученим штатам Америки, Китаю, Японії та Німеччині, тобто є п'ятою економікою у світі. За офіційною заявою Міністерства фінансів Індії, до 2027 року річний ВВП країни становитиме 5 трлн доларів США, що забезпечить Індії статус третьої економіки у світі [2].

За прогнозами компанії Goldman Sachs до 2075 року Індія за обсягом ВВП посідає друге місце у світі [3].

Країна з найбільшою кількістю населення має відповідні потреби в енергії. Індія посідає третю сходинку у світі за рівнем споживання енергії, поступаючись лише Китаю та Сполученим штатам Америки. Споживання енергії за останні двадцять років зросло вдвічі [4].

У 2023 році споживання первинної енергії в Індії склало 39 ЕДж, що майже на 7% перевищує показник 2022 року. За період з 1998 по 2023 рік обсяги споживання зросли більш ніж на 27 ЕДж, сягнувши у минулому році піка споживання (рис.1) [5].

80% попиту до цього часу покривають вугілля, нафта та тверда біомаса. Очікується, що доля вугілля в енергетичному портфелі Індії до 2040 року зменшиться до 34% (44% у 2019 році), а попит на енергію у транспортному секторі збільшиться вдвічі [6].

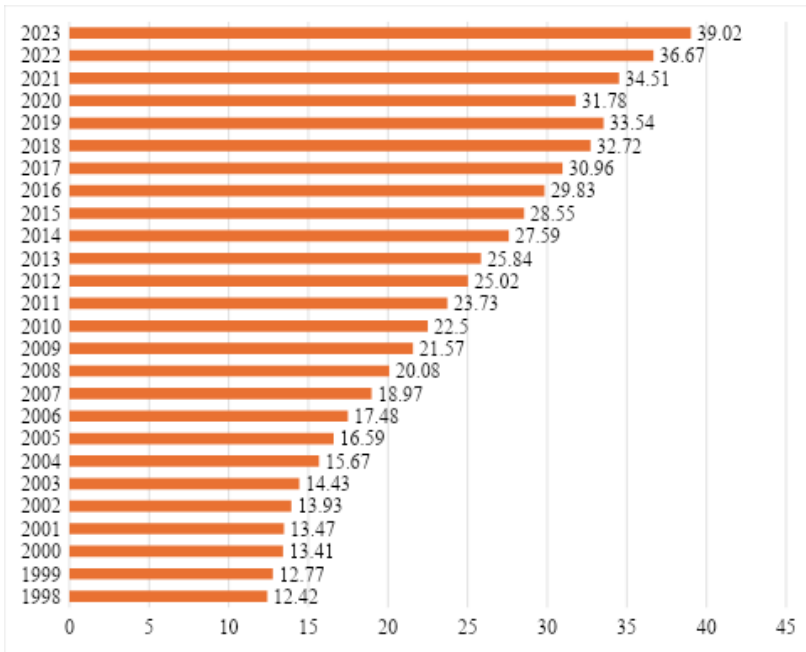

Рис. 1. Споживання первинної енергії в Індії, 1998- 2023 рр., ексаджоулі

Джерело: [5]

Природний газ становить лише 6% енергетичного портфелю Індії, що є найнижчим показником у світі. У 2016 році індійський уряд оголосив, що Індія збільшить долю природного газу в енергетичному портфелі з фактичних 6,14% до 15% у 2030 році і стане «економікою на газі». Впродовж періоду 2017–2022 рр. частка природного газу несуттєво збільшилась у 2020 році (до 6,83%), та зменшилась до 5,7% у 2022 році. Найбільшу ж частку природного газу в енергетичному портфелі країни – 9,43 % зафіксовано у 2010 році, коли суттєво збільшився внутрішній видобуток газу [7].

Для прискорення розвитку внутрішнього газового ринку, з метою збільшення споживання газу до 500 млн кубічних метрів на добу до 2030 року, Індія розглядає можливість будівництва газового хабу. У минулому фінансовому році споживання газу в країні становило 185 млн кубічних метрів на добу. Створення газового хабу передбачає структурні зміни щодо оподаткування газу, більш ефективне управління газовим дисбалансом, зменшення торгівельних обмежень та сприятиме активізації торгівлі газом [8].

Індія – третій за обсягами виробник і другий за обсягами споживач електроенергії у світі. Країна займає четверту сходинку у світі за обсягами виробництва енергії вітру та п'яту як виробник сонячної енергії. Стрімкі темпи індустріалізації в країні, цифровізація та технологічні досягнення обумовили підвищення попиту на електроенергію. Збільшення частки виробництва електроенергії з відновлюваних джерел сприяло подоланню розриву між попитом та пропозицією.

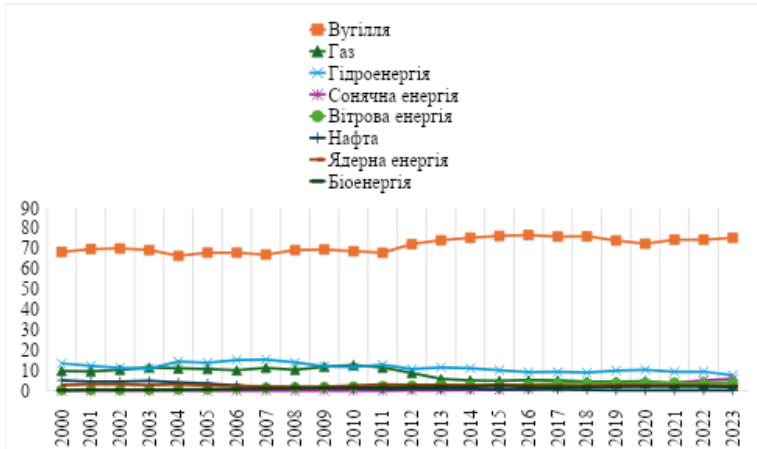

Рис. 2. Виробництво електроенергії в Індії (по джерелах), 2000–2023 рр., %

Джерело: [9]

Уряд Індії має на меті амбітні цілі у сфері енергетики до 2030 року:

- збільшення енергетичних потужностей, не пов’язаних з викопним паливом до 500 ГВт;
- забезпечення 50% енергетичних потреб за рахунок використання відновлюваних джерел;
- скорочення викидів двоокису вуглецю на 1 млрд тонн;
- скорочення вуглеродомісткості економіки (кількості товарів, що виробляються на одиницю енергії) на 45 %.

За заявою прем’єр-міністра Індії Н. Монді, до 2047 року Індія стане енергонезалежною країною [10]

Відповідно до урядових статистичних даних, щорічні витрати Індії на імпорт енергоносіїв складають 160 млрд доларів США [11].

Таким чином, для досягнення амбітних цілей, наголошених урядом Індії, необхідно проведення кардинальної трансформації всієї енергетичної галузі країни.

Список використаних джерел:

1. India overtakes China to become world's most populous country. URL: <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/24/india-overtakes-china-to-become-worlds-most-populous-country>
2. India set to be world's third largest economy by 2027. URL: <https://www.cnbc.com/2024/01/30/india-set-to-be-worlds-third-largest-economy-in-2027-finance-ministry.html?&qsearchterm=India>
3. India is poised to become world's second-largest economy by 2075 crossing U.S: Goldman Sachs. URL: <https://www.newsonair.gov.in/india-is-poised-to-become-worlds-second-largest-economy-by-2075-crossing-u-s-goldman-sachs/>
4. India Energy Outlook 2021. URL: <https://www.iea.org/reports/india-energy-outlook-2021>
5. Primary energy consumption in India from 1998 to 2023. URL: <https://www.statista.com/statistics/265582/primary-energy-consumption-in-india/>
6. India as a Country with Increasing Energy Demand. URL: <https://www.eurasian-research.org/publication/india-as-a-country-with-increasing-energy-demand/>
7. India as a gas-based economy: Six years to go. URL: <https://www.orfonline.org/expert-speak/india-as-a-gas-based-economy-six-years-to-go>
8. Centre weighs building natural gas trading hub. URL: <https://m.economictimes.com/industry/energy/oil-gas/centre-weighs-building-natural-gas-trading-hub/articleshow/113861689.cms>
9. India faces a significant challenge to transition to a low carbon energy future. The world's sixth largest economy is still dependent on fossil fuels for more than 88% of its primary energy needs. URL: <https://angeassociation.com/location/india/>
10. Powering India's energy vision 2030. URL: <https://www.adlittle.com/ar-en/insights/report/powering-india's-energy-vision-2030>
11. India's oil & gas import bill likely to double in 15 years: PPAC. URL: <https://www.financialexpress.com/policy/economy-indias-oil-amp-gas-import-bill-likely-to-double-in-15-years-ppac-3394699/>